

Wijkveiligheidsplan Empel

Afdeling Onderzoek & Statistiek
Februari 2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
	Bronnen	3
	Leeswijzer	3

Deel 1: Veiligheidssituatie Empel..... 4

2.	Wijkveiligheid Empel.....	5
	Algemene veiligheid	5
	Woonomgeving	6
	Sociale veiligheid.....	6
	Geweld.....	6
	Vermogenscriminaliteit	6
	Jeugd en veiligheid.....	7
	Onveilig voelen.....	7
3.	Beleving wijkveiligheid	8
	Prettig wonen in Empel.....	8
	Veilig wonen in Empel	9
	Veiligheidsproblemen	10
	Oplossingen	11
4.	Veiligheidsthema's.....	12
	Vermogenscriminaliteit	12
	Jeugd en veiligheid.....	15
	Vuurwerkoverlast.....	16
	Verkeersveiligheid	17

Deel 2: Veiligheidssituatie per buurt..... 19

1.	Kom Empel.....	20
2.	Maasakker.....	21
3.	Empel oost	22

Bijlage A: Onderzoeksverantwoording..... 23

	Inleiding.....	23
	Wijken en buurten.....	23
	Bronnen	23
	Profieltaarten	28

1. Inleiding

In 2019 zijn we van start gegaan met het opstellen van wijkveiligheidsplannen. Dit doen we voor alle wijken en dorpen in de gemeente. Door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen willen we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente. Op basis van de wijkveiligheidsplannen worden per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld.

Bronnen

Bij het opstellen van de wijkveiligheidsplannen maken we gebruik van al beschikbare onderzoeken en data. Voor het wijkveiligheidsplan Empel is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- Enquête Leefbaarheid & Veiligheid (L&V) (2019)
- Politiegegevens (2019)

Daarnaast is er gekeken wat er nog meer leeft in Empel op het gebied van veiligheid. Van 26 november tot 21 december 2019 heeft er een korte wijkveiligheidsenquête uitgestaan. Deze konden mensen invullen via sociale media of via de website van de gemeente. Ook hebben studenten van het Koning Willem 1 College op diverse plekken in Empel de enquête afgenomen. Deze werkwijze was erg succesvol. De wijkveiligheidsenquête is uiteindelijk door 577 inwoners uit Empel ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 14 procent van de volwassen bevolking (zie bijlage A).

Als laatste is er informatie opgehaald in de wijk tijdens enkele bijeenkomsten, waaronder Boef in de wijk (26-11-2019).

Leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel wordt de veiligheidssituatie voor de totale wijk Empel gepresenteerd. In het tweede deel wordt ingezoomd op de veiligheidssituatie van de verschillende woonbuurten in de wijk Empel.

In deel 1 gaan we allereerst in op de veiligheidssituatie van de totale wijk Empel. Veiligheid bestaat uit verschillende thema's, bijvoorbeeld vermogenscriminaliteit, geweld en jeugdoverlast. Door middel van een zogenaamde profielkaart laten we zien hoe het gaat in Empel op enkele belangrijke veiligheidsthema's (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 bespreken we de resultaten van de wijkveiligheidsenquête. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op enkele veiligheidsthema's die spelen in Empel. Dit kunnen naast de wijkveiligheidsthema's uit de profielkaart ook andere veiligheids-thema's zijn, zoals vuurwerkoverlast.

In deel 2 gaan we in op de veiligheidssituatie van de verschillende woonbuurten in Empel. Dit zijn:

1. Kom Empel
2. Maasakker
3. Empel oost

De resultaten op buurtniveau presenteren we ook aan de hand van profielkaarten. Profielkaarten geven op een eenvoudige wijze inzicht in hoe het er voorstaat met de veiligheid van een buurt. Per buurt bespreken we de belangrijkste resultaten uit de profielkaart aangevuld met de informatie uit de wijkveiligheidsenquête.

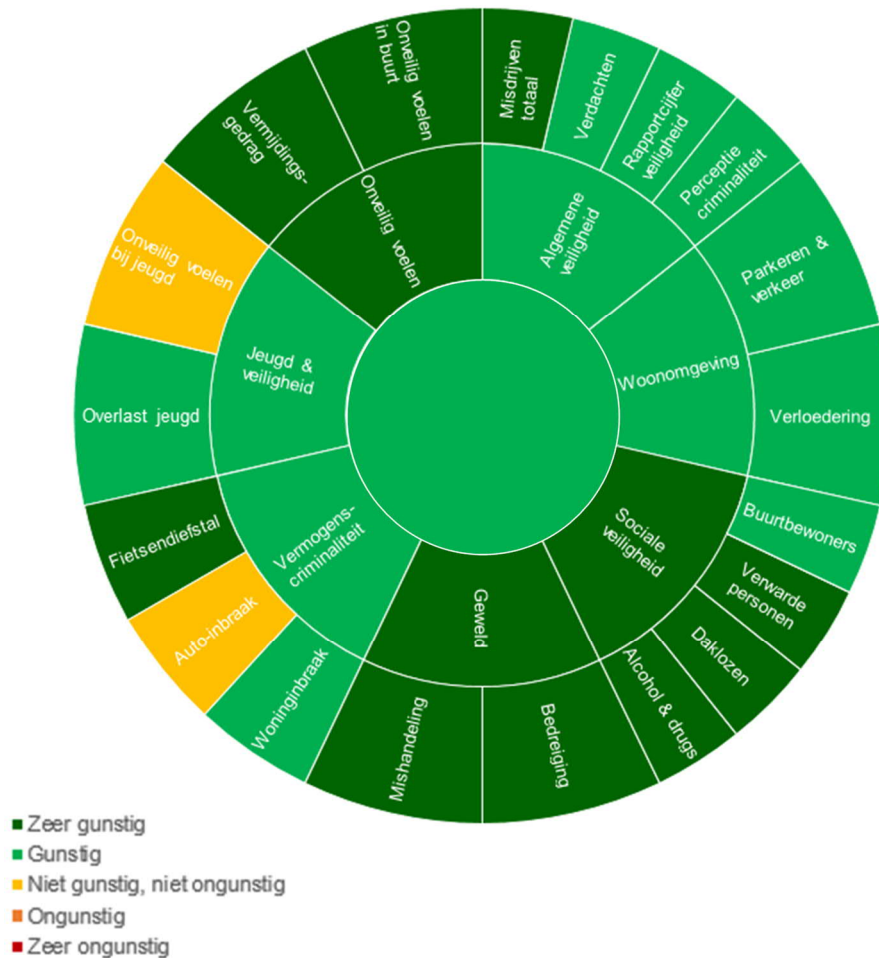
Meer informatie over de opzet van het onderzoek staat in bijlage A.

Deel 1: Veiligheidssituatie Empel

Empel

Veiligheidssituatie: gunstig

2. Wijkveiligheid Empel

Op basis van de enquête Leefbaarheid & Veiligheid en politiecijfers hebben we een profielkaart samengesteld die de veiligheidssituatie van Empel in beeld brengt. Op alle thema's en aspecten samen scoort Empel 'gunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we dat Empel op vier van de zeven thema's 'gunstig' scoort, en op drie thema's zelfs 'zeer gunstig'. In dit hoofdstuk bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Bij het thema 'algemene veiligheid' hebben we het over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Zoals hoeveel misdrijven worden er gepleegd? En hoe beoordelen inwoners de veiligheid van hun buurt?

Als we het hebben over misdrijven, dan hebben we het over relatief zware strafbare feiten. Bijvoorbeeld diefstal, mishandeling of vernieling. In Empel worden verhoudingsgewijs een stuk minder misdrijven geregistreerd dan gemiddeld in de gemeente. Zo was het aandeel misdrijven in 2019 van alle wijken in de gemeente het laagst in Empel. Ook het aandeel inwoners dat in 2019 verdacht werd van het plegen van een misdrijf is in Empel een stuk lager dan gemiddeld in de gemeente.

De inwoners van Empel zijn positief over de veiligheid van hun wijk. Zij beoordelen de veiligheid van hun buurt met het rapportcijfer 7,7. Dit is hoger dan gemiddeld in de gemeente (7,0). Ook hebben de inwoners van Empel een positiever oordeel over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt.

Woonomgeving

Het thema woonomgeving bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De inwoners van Empel zijn positiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Dit zorgt voor een gunstige score op het bijbehorende aspect. Ook de score voor verloedering is gunstig. Dit komt doordat de inwoners van Empel relatief weinig vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes), graffiti en rommel op straat ervaren. Ook worden er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort gedaan. Alleen geven inwoners van Empel ongeveer even vaak als gemiddeld aan dat hondenpoep een probleem is in hun buurt.

Sociale veiligheid

Bij het thema sociale veiligheid hebben we het over overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen van mensen, zoals psychische klachten, verstandelijke beperking en verslaving. We kijken hierbij naar overlast door buurtbewoners, overlast van personen met verward gedrag, overlast van zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. In 2019 registreerde de politie minder incidenten van overlast van verwarde personen, overlast van zwervers en alcohol- en drugsoverlast in Empel dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren relatief weinig inwoners hier weleens overlast van. Dit zorgt ervoor dat de drie bijbehorende aspecten 'zeer gunstig' scoren. Ook ervaren inwoners van Empel minder vaak overlast van buurtbewoners dan gemiddeld in de gemeente. Op dit aspect scoort Empel 'gunstig'.

Geweld

In Empel registreert de politie relatief minder misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven minder inwoners dan gemiddeld aan dat bedreigingen en mishandelingen weleens voorkomen in hun buurt. Dit zorgt voor een 'zeer gunstige' score op het thema geweld.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zoomen we in op de fenomenen woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal.

In Empel vonden in 2019 minder woninginbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. In Empel ging het om 2,1 woninginbraken per 1.000 woningen tegenover 4,0 woninginbraken per 1.000 woningen gemiddeld in de gemeente. Wel is de perceptie over het voorkomen van woninginbraken in de buurt in Empel ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Desondanks is de score voor het aspect woninginbraak nog steeds 'gunstig'.

In Empel vinden minder auto-inbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. In 2019 ging het om 2,8 auto-inbraken of diefstallen vanaf auto's per 1.000 inwoners tegenover 5,1 per 1.000 inwoners gemiddeld in de gemeente. Wel geven in Empel meer inwoners dan gemiddeld aan dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt. Dit zorgt ervoor dat de score voor het aspect auto-inbraak 'niet gunstig, niet ongunstig' is.

De score op het aspect fietsendiefstal is 'gunstig'. Zo registreert de politie in Empel een stuk minder fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners aan dat er weleens fietsen worden gestolen in hun buurt.

In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op voertuigcriminaliteit in Empel.

Jeugd en veiligheid

Bij het thema jeugd en veiligheid kijken we naar het voorkomen van jongerenoverlast en het onveilig voelen op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

De score op het aspect overlast jeugd is 'gunstig'. Zo registreert de politie in Empel iets minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners aan dat er weleens sprake is van overlast van groepen jongeren in hun buurt.

Ondanks de gunstige score in Empel voor jongerenoverlast, valt op dat de score voor het aspect onveilig voelen bij jongeren 'niet gunstig, niet ongunstig' is. Bijna de helft van de inwoners van Empel voelt zich weleens onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Dit is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente.

In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op het thema jeugd en veiligheid.

Onveilig voelen

We willen dat mensen zich veilig voelen in onze gemeente. Voelen zij zich veilig in hun eigen buurt? Vertonen zij 'vermijdingsgedrag' omdat zij zich niet veilig voelen? Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

Empel scoort 'zeer gunstig' op het thema 'onveilig voelen'. In Empel voelt gemiddeld acht procent van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun eigen buurt. Gemiddeld in de gemeente is dit twintig procent. Ook zijn er in Empel minder mensen dan gemiddeld die vermijdingsgedrag vertonen.

3. Beleving wijkveiligheid

Naast het gebruik van al bestaande data, hebben we een korte wijkveiligheidsenquête uitgezet in Empel. Hiermee halen we aanvullende informatie op over de leefbaarheid en veiligheid van de wijk. Vindt men het prettig wonen in Empel? Voelt men zich veilig in de eigen buurt? Welke veiligheidsproblemen spelen er en hoe zouden we deze kunnen oplossen?

De wijkveiligheidsenquête heeft uitgestaan van 26 november tot 21 december. Via advertenties op sociale media werd de enquête onder inwoners van Empel onder de aandacht gebracht. Dit heeft gezorgd voor het grootste deel van de respondenten. Daarnaast is de wijkveiligheidsenquête verspreid via diverse sociale media kanalen die zich richten op de wijk, zoals van de wijkmanager.

We willen echter niet alleen mensen bereiken die actief zijn op sociale media. Studenten van het Koning Willem 1 College hebben daarom op diverse plekken in Empel aandacht gevraagd voor het onderzoek. Op drie verschillende dagen zijn zij de wijk ingegaan en hebben flyers uitgedeeld met informatie over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen. Dit hebben zij onder andere gedaan bij basisscholen, de supermarkt en voetbalclub Emplina. Ook is er in bepaalde gebieden huis aan huis geflyerd.

De werkwijze was erg succesvol. De wijkveiligheidsenquête is uiteindelijk door 577 inwoners uit Empel ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 14 procent van de volwassen bevolking.

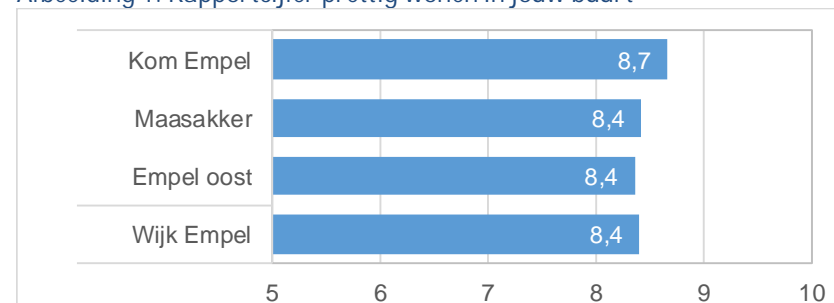
Meer informatie over de opzet van het onderzoek staat in bijlage A.

Prettig wonen in Empel

We hebben de respondenten allereerst gevraagd hoe prettig men het vindt wonen in de eigen buurt. Hiervoor geven de respondenten gemiddeld een rapportcijfer van 8,4. Bijna negentig procent van de respondenten geeft het prettig wonen in hun buurt het rapportcijfer 8 of hoger. Twee procent geeft hun buurt een onvoldoende (5 of lager).

Respondenten uit Kom Empel zijn het meest tevreden. Zij geven het prettig wonen in hun buurt een 8,7.

Afbeelding 1: Rapportcijfer prettig wonen in jouw buurt

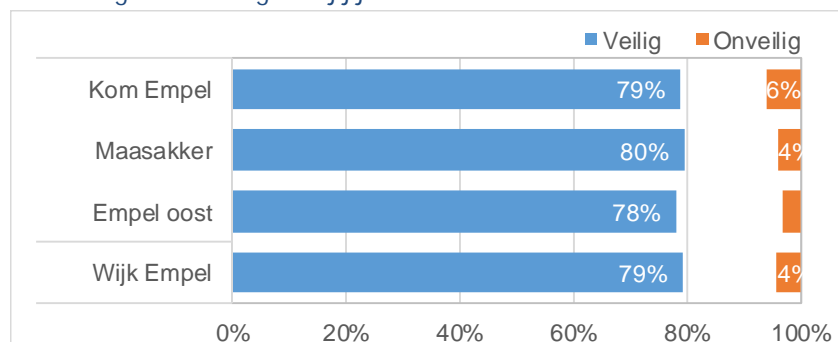

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Veilig wonen in Empel

Aan de respondenten is gevraagd hoe veilig zij de buurt vinden waarin zij wonen. Gemiddeld vindt bijna tachtig procent van de respondenten hun buurt (heel) veilig. Er zijn nauwelijks verschillen tussen de drie woonbuurten in Empel.

Afbeelding 2: Hoe veilig vind jij jouw buurt?

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

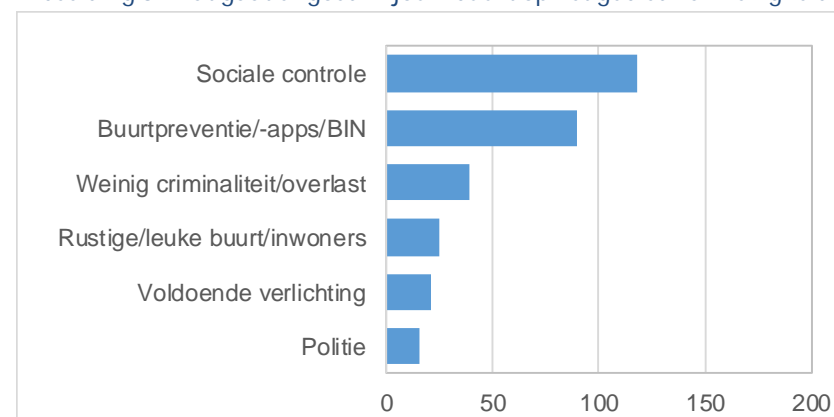
Wat gaat er goed in de buurt op het gebied van veiligheid? Bijna de helft van de respondenten heeft hierbij een of meerdere zaken genoemd. In afbeelding 3 staan de onderwerpen die door minimaal tien respondenten zijn genoemd.

Wat volgens relatief veel respondenten goed gaat in hun buurt op het gebied van veiligheid is de sociale controle. Dit wordt als positief ervaren. Er is een goed contact met de buren en mensen houden een oogje in het zeil. Een ander punt wat veel genoemd wordt is buurtpreventie. Mensen vinden het fijn dat er een buurtpreventieteam in hun buurt rondloopt. Maar ook wordt het gebruik van een buurtapp en berichtgeving door het Buurt Informatie Netwerk (BIN) genoemd.

Iets anders dat volgens respondenten goed gaat, is dat er volgens hen weinig overlast en criminaliteit is in hun buurt. Men voelt zich er veilig, durft 's avonds alleen over straat en kinderen kunnen veilig alleen buiten spelen. Andere respondenten vinden dat ze in een rustige of leuke buurt wonen met fijne bewoners.

Daarnaast geven enkele respondenten aan dat er volgens hen voldoende (straat)verlichting is in de buurt, en dat ze het fijn vinden dat de politie af en toe een rondje rijdt door de wijk.

Afbeelding 3: Wat gaat er goed in jouw buurt op het gebied van veiligheid?

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Veiligheidsproblemen

Aan de respondenten is gevraagd of er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt die extra aandacht nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan auto- of woninginbraken of overlast van burens of vuurwerk. 46 procent van de respondenten geeft aan dat er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt. In afbeelding 4 staan de problemen die door minimaal tien respondenten zijn genoemd. Hieronder bespreken we de meest genoemde problemen.

Een probleem dat relatief veel genoemd is, is overlast van vuurwerk. Hierbij dienen we echter rekening te houden met de periode waarin de wijkveiligheidsenquête uit stond (december), en dat het onderwerp als voorbeeld werd genoemd bij de vraag.

Een groot deel van de opmerkingen heeft betrekking op verkeersveiligheid. Dit heeft volgens de respondenten voor een groot deel te maken met het gedrag van verkeersdeelnemers (zoals te hard rijden, fietsers op de stoep of zonder licht), maar ook op de inrichting (zoals voorrangregels, inrichting van straten en onveilige oversteekplaatsen). De verkeersonveiligheid wordt soms ook ervaren door de vele auto's die op bepaalde plekken geparkeerd staan; anderen noemen de parkeerproblemen als een vorm van hinder/overlast los van een eventuele negatieve invloed op de verkeersveiligheid. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op het onderwerp verkeersveiligheid en parkeren.

Ook inbraken en diefstallen zijn meerdere keren genoemd. Met name auto-inbraken worden hierbij vaak genoemd. Maar ook woninginbraken en inbraken in het algemeen (niet gespecificeerd). Een enkeling noemde hierbij ook autodiefstallen.

Als we kijken naar overlast, dan wordt jongerenoverlast het meest genoemd. Dit wordt regelmatig genoemd in combinatie met vuurwerk, en soms in combinatie met vervuiling/vandalisme en drugsgebruik-/handel.

In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op de hiervoor besproken onderwerpen.

Andere problemen die worden genoemd zijn verlichting/donkere plekken en toezicht en handhaving. Onder dit laatste bedoelen de respondenten bijvoorbeeld het beter of meer reageren op meldingen, meer politie-inzet in de buurt of het inzetten van camerabewaking.

Afbeelding 4: Veiligheidsproblemen in de buurt (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Oplossingen

Aan de respondenten die een veiligheidsprobleem hebben genoemd, is gevraagd of zij een oplossing weten voor het probleem. In afbeelding 5 staan oplossingen die door minimaal tien respondenten zijn genoemd.

De oplossing die het meest is genoemd is toezicht en handhaving; meer controles door politie en stadstoezicht en harder optreden/straffen. Een maatregel die hierbij aansluit is het plaatsen van cameratoezicht/snelheidsmeters. Deze oplossingen werden genoemd voor zowel het verbeteren van de verkeersveiligheid, als het verbeteren van de veiligheidssituatie ten aanzien van criminaliteit en overlast, zoals het terugdringen van (auto-)inbraken, het (te vroeg) afsteken van vuurwerk en jongerenoverlast.

Andere maatregelen die genoemd zijn hebben veelal betrekking op de verkeersveiligheid. Dit kunnen 'grote' aanpassingen zijn, zoals het plaatsen/aanpassen van verkeersdrempels, het aanpassen/creëren van oversteekplaatsen, bijvoorbeeld met zebrapaden of het creëren van wegversmallingen. Of 'kleinere' aanpassingen, zoals het plaatsen van (meer) verkeersborden en spiegels.

Andere ideeën om de veiligheid in de buurt te vergroten gaan over de openbare ruimte, zoals meer verlichting en herinrichting van de parkeerplaatsen. Ook missen enkele respondenten op bepaalde plekken stoepen langs de weg waar ze veilig kunnen lopen. Daarnaast noemen verschillende respondenten maatregelen rondom vuurwerk, zoals controles/in beslag nemen van vuurwerk, het invoeren van een vuurwerkverbod en het creëren van vuurwerkvrije zones.

Aan de respondenten is tevens gevraagd of ze zelf ook een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het veiligheidsprobleem (zie afbeelding 6). Een klein deel van de respondenten ziet hierbij ook een taak voor zichzelf weggelegd. Bijvoorbeeld door anderen aan te spreken op hun gedrag, verdachte situaties signaleren en doorgeven, zelf het

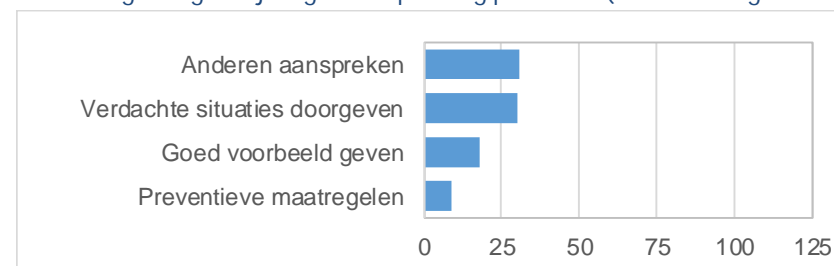
goede voorbeeld geven of hun huidige gedrag aan te passen. Daarnaast noemen enkele respondenten maatregelen om vervelende situaties te voorkomen, zoals het beveiligen van je huis, deur op slot, licht aan en waardevolle spullen uit het zicht leggen.

Afbeelding 5: Oplossingen voor veiligheidsproblemen (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Afbeelding 6: Eigen bijdrage aan oplossing probleem (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

4. Veiligheidsthema's

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste veiligheidsthema's voor Empel. De thema's hebben we bepaald aan de hand van de profieltaarten, de wijkveiligheidsenquête, gesprekken met inwoners en met mensen die beroepsmatig in de wijk actief zijn.

Vermogenscriminaliteit

In deze paragraaf zoomen we in op de fenomenen woninginbraak en voertuigcriminaliteit. Onder voertuigcriminaliteit rekenen we diefstal uit en vanaf auto's, diefstal van motorvoertuigen en diefstal af/uit/van overige voertuigen.

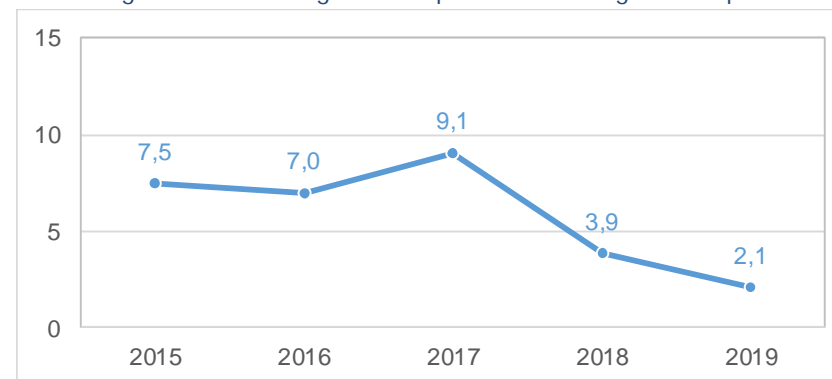
Woninginbraken

In hoofdstuk 2 schreven we al dat er in Empel in 2019 minder woninginbraken plaatsvonden dan gemiddeld in de gemeente. In Empel ging het om 2,1 woninginbraken per 1.000 woningen tegenover 4,0 woninginbraken per 1.000 woningen gemiddeld in de gemeente. Wel is de perceptie over het voorkomen van woninginbraken in Empel ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Kunnen we dit eventueel verklaren aan de hand van gebeurtenissen uit het verleden?

In 2019 was Empel een van de wijken met de minste woninginbraken. Het aantal woninginbraken is in Empel na 2017 sterk gedaald. In 2017 waren er in Empel 9,1 woninginbraken per 1.000 woningen; het hoogste aantal van alle wijken. Mogelijk is het 'gemiddelde' oordeel van inwoners van Empel dan ook een 'na-ijleffect' van het hogere aantal woninginbraken in het verleden.

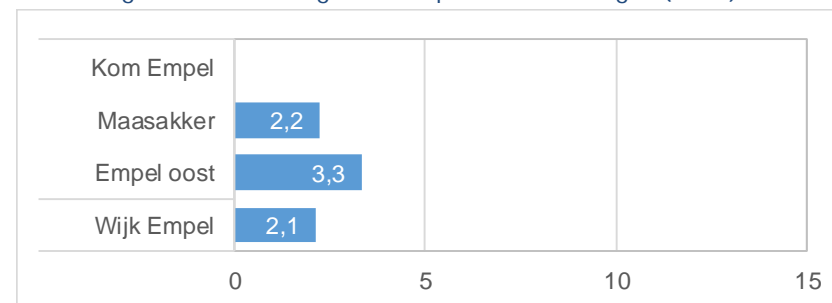
Kijken we naar de situatie van 2019, dan zien we dat er in Kom Empel geen enkele woninginbraak heeft plaatsgevonden. De woninginbraken die er waren vonden plaats in Maasakker en Empel oost

Afbeelding 7: Aantal woninginbraken per 1.000 woningen in Empel

Bron: Politie

Afbeelding 8: Aantal woninginbraken per 1.000 woningen (2019)

Bron: Politie

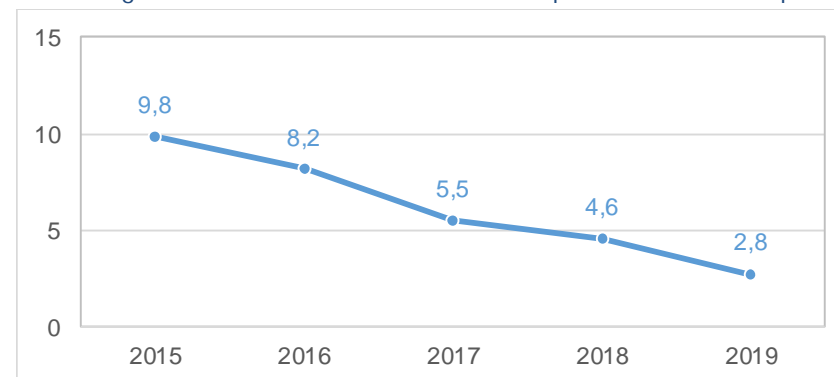
Diefstal uit en vanaf auto's

In Empel vinden minder auto-inbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. In 2019 ging het om 2,8 auto-inbraken of diefstallen vanaf auto's per 1.000 inwoners tegenover 5,1 per 1.000 inwoners gemiddeld in de gemeente. Wel geven in Empel meer inwoners dan gemiddeld aan dat auto-inbraken weleens voorkomen in hun buurt. Kunnen we dit eventueel verklaren aan de hand van gebeurtenissen uit het verleden?

In 2019 was Empel een van de wijken met de minste auto-inbraken. Wel zien we dat het aantal auto-inbraken de afgelopen jaren is gedaald, van 9,8 auto-inbraken per 1.000 inwoners in 2015 naar 2,8 auto-inbraken per 1.000 inwoners in 2019. Dit is een afname van 72 procent. Echter, ook gemiddeld in de gemeente nam het aantal auto-inbraken in deze periode af, van 12,3 naar 5,1 auto-inbraken per 1.000 inwoners. Dit is een afname van 58 procent. In de afgelopen vijf jaar was het aandeel auto-inbraken in Empel lager dan gemiddeld in de gemeente. Hiermee kunnen we niet verklaren waarom inwoners vaker dan gemiddeld aangeven dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt.

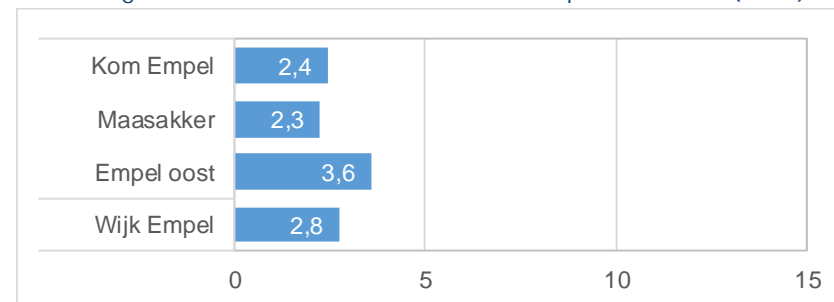
Kijken we naar de situatie van 2019, dan zien we dat relatief de meeste auto-inbraken plaatsvonden in Empel oost. Wel is dit aandeel nog steeds lager dan gemiddeld in de gemeente.

Afbeelding 9: Aantal diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inw. in Empel

Bron: Politie

Afbeelding 10: Aantal diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inw. (2019)

Bron: Politie

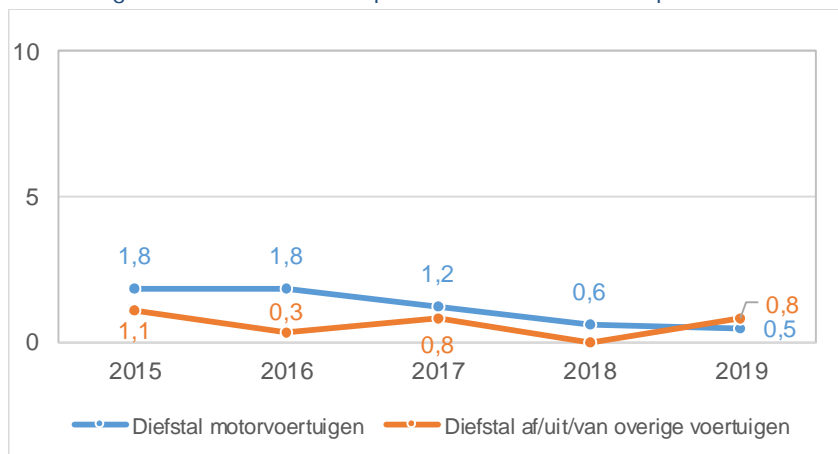
Diefstal van motorvoertuigen

In 2019 registreerde de politie 0,5 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners in Empel. Hierbij gaat het om diefstal van een personenauto, een motor en een vrachtauto/bestelauto. In Empel vinden er iets minder diefstallen van motorvoertuigen plaats dan gemiddeld in de gemeente (0,8 per 1.000 inwoners). Het aantal diefstallen van motorvoertuigen is de afgelopen jaren afgenomen.

Overige voertuigcriminaliteit

Daarnaast registreert de politie ook diefstal af/uit/van overige voertuigen. In Empel werden hiervan 0,8 misdrijven per 1.000 inwoners geregistreerd in 2019.

Afbeelding 11: Aantal diefstallen per 1.000 inwoners in Empel

Bron: Politie

Locaties vermogenscriminaliteit

Een groep respondenten gaf in de wijkveiligheidsenquête aan dat inbraken en diefstallen een veiligheidsprobleem zijn in hun buurt. Met name auto-inbraken werden hierbij regelmatig genoemd. Maar ook woninginbraken en inbraken in het algemeen (niet gespecificeerd). Een enkeling noemde hierbij autodiefstal.

Aan de respondenten is gevraagd of zij ook konden aangeven waar dit een probleem is. Een deel van de respondenten kon dit. De locaties worden hieronder op een kaart gepresenteerd.

Afbeelding 12: Locaties waar volgens respondenten vermogenscriminaliteit plaatsvindt

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Jeugd en veiligheid

In deze paragraaf behandelen we enkele items op het gebied van jeugd en veiligheid. We gaan in op overlast van jongeren en op hoe veilig leerlingen zich voelen.

Overlast van jongeren

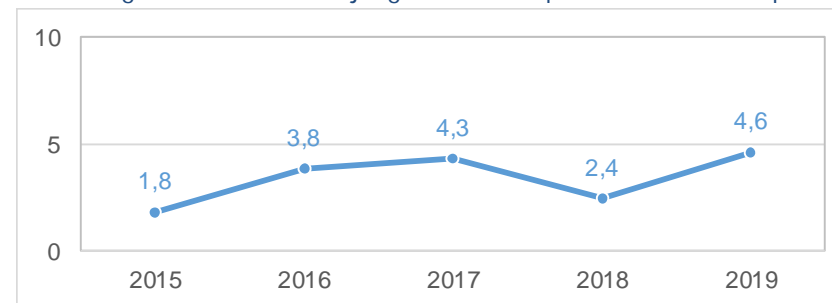
In hoofdstuk 2 schreven we al dat er in Empel in 2019 iets minder jongerenoverlast is geregistreerd dan gemiddeld in de gemeente. In Empel ging het om 4,6 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners tegenover 5,5 incidenten per 1.000 inwoners gemiddeld in de gemeente. Wel zien we in Empel enkele verschillen naar woonbuurt. Zo is de geregistreerde overlast hoger in Empel oost en lager in Kom Empel. Maar in alle drie de buurten geven relatief weinig inwoners aan dat er weleens sprake is van overlast van groepen jongeren. Hierdoor scoren alle drie de buurten in Empel 'gunstig' op dit aspect.

Als we naar de ontwikkeling kijken, dan zien we dat het aantal incidenten van jongerenoverlast in 2019 hoger was dan in 2018, en zich weer op hetzelfde niveau bevindt als in 2017. Ook gemiddeld in de gemeente steeg het aantal incidenten van jongerenoverlast het afgelopen jaar, al is deze stijging minder groot dan in Empel.

Ondanks de gunstige score in Empel voor jongerenoverlast, valt op dat de score voor het aspect onveilig voelen bij jongeren 'niet gunstig, niet ongunstig' is. Bijna de helft van de inwoners van Empel voelt zich weleens onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

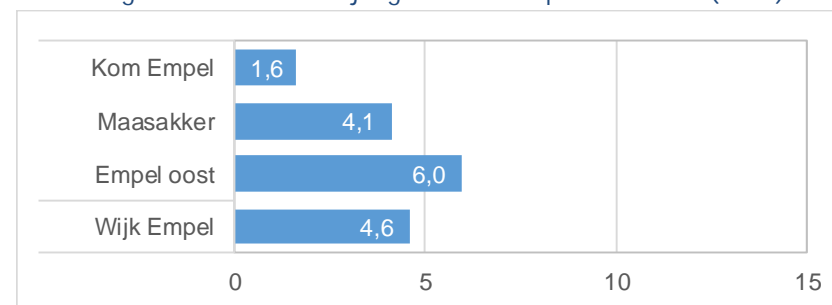
In de wijkveiligheidsenquête wordt jongerenoverlast niet opvallend vaak genoemd als veiligheidsprobleem. Het staat niet in de top 5 van meest genoemde veiligheidsproblemen van Empel. In de wijkveiligheidsenquête wordt jongerenoverlast regelmatig genoemd in combinatie met vuurwerk, en soms in combinatie met vervuiling/vandalisme en drugsgebruik/-handel.

Afbeelding 13: Aantal inc. van jongerenoverlast per 1.000 inw. in Empel

Bron: Politie

Afbeelding 14: Aantal inc. van jongerenoverlast per 1.000 inw. (2019)

Bron: Politie

Veiligheidsgevoelens

In mei 2019 vond het event 'Brug naar Brugklas' georganiseerd voor 400 leerlingen uit groep 8 uit Maaspoort, Empel en Engelen. 8 groepen van 25 leerlingen bezochten een clinic bij het Mobiel Media Lab van de politie. Hier vulden zij onder andere een vragenlijst in over veiligheid. De resultaten hiervan zijn erg positief. De meeste leerlingen voelen zich veilig in de klas, op school, op de speelplaats op school, onderweg van school naar huis en in de wijk waarin zij wonen. Als kinderen iets minder tevreden zijn over de veiligheid, dan gaat het vooral over onveilige situaties in het verkeer.

Vuurwerkoverlast

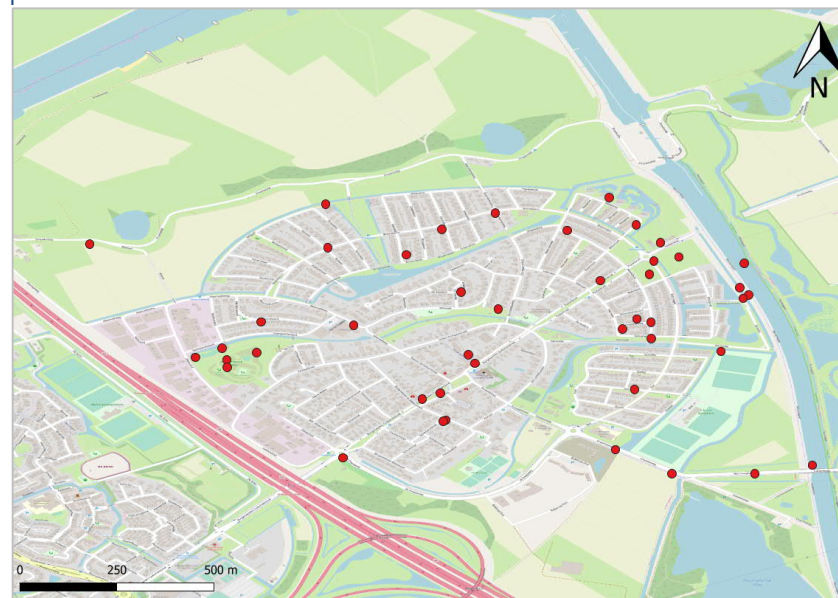
De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch wil graag met de inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch in gesprek over het terugdringen van vuurwerk en vuurwerkoverlast en samen komen tot passende maatregelen (raadsvergadering 27 februari 2019). Besloten is dit via de wijkveiligheidsplannen te onderzoeken. De keuze hiervoor is gemaakt omdat vuurwerkoverlast de beleving van inwoners van de veiligheid in hun woonomgeving nauw raakt.

De eerste wijk in de gemeente waarvoor we de problematiek rondom vuurwerk in kaart brengen is Empel. Vuurwerk en vuurwerkoverlast is een probleem dat relatief veel genoemd is in de wijkveiligheidsenquête. Hiermee is het een van de meest genoemde veiligheidsproblemen in Empel. Hierbij dienen we echter rekening te houden met de periode waarin de wijkveiligheidsenquête uit stond (december), en dat het onderwerp als voorbeeld werd genoemd bij de vraag over veiligheidsproblemen.

Aan de respondenten is gevraagd of zij ook konden aangeven waar dit een probleem is. Een deel van de respondenten kon dit. De locaties worden hiernaast op een kaart gepresenteerd (afbeelding 15).

Als we alleen naar deze gegevens kijken, dan lijkt vuurwerkoverlast een groot probleem te zijn in Empel. Maar hoe verhouden deze resultaten zich tot andere delen van de gemeente? In de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V, najaar 2019) is ook de vraag gesteld *'zijn er veiligheidsproblemen in uw buurt die met voorrang moeten worden aangepakt'*. Dit was net als in de wijkveiligheidsenquête Empel een 'open vraag'. Bij de vragenlijst van L&V is vuurwerk echter niet als voorbeeld genoemd. De vragenlijst L&V is door ongeveer 4.800 respondenten ingevuld, waarbij slechts 22 respondenten vuurwerk als probleem hebben genoemd. Geen van deze respondenten woont in Empel.

Afbeelding 15: Locaties waar volgens respondenten vuurwerkoverlast plaatsvindt

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

Naast deze gegevens hebben we ook gegevens van de politie over het aantal geregistreerde incidenten van afsteken van vuurwerk. In 2019 registreerde de politie 19 incidenten van afsteken van vuurwerk in Empel. Dit komt neer op 2,9 incidenten per 1.000 inwoners. Dit is iets hoger dan gemiddeld in de gemeente (2,3 incidenten per 1.000 inwoners).

Verkeersveiligheid

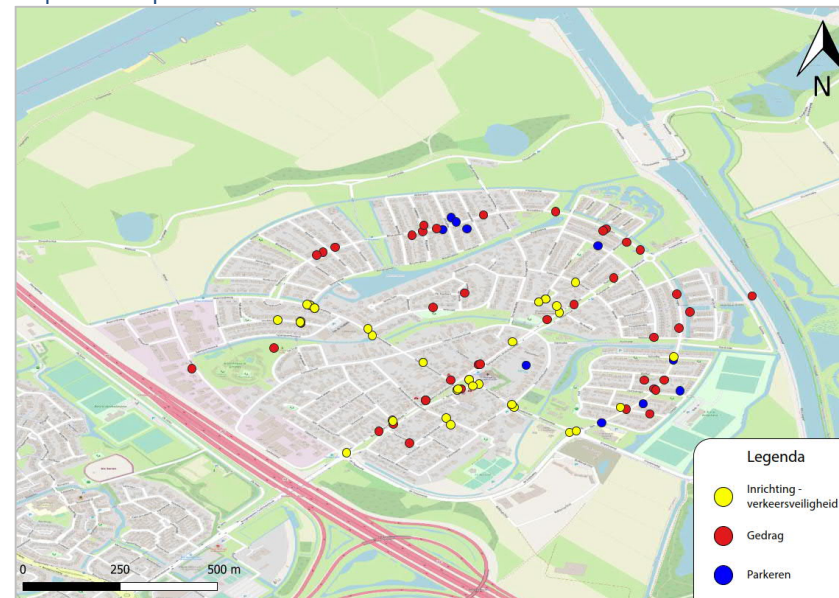
Verkeersveiligheid is een belangrijk maatschappelijk thema. We willen dat alle weggebruikers veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. In de wijkveiligheidsenquête wordt verkeer relatief vaak genoemd als veiligheidsprobleem. Maar hoe groot is dit probleem in Empel als we een vergelijking maken met andere wijken in de gemeente?

Aan de respondenten is gevraagd of er veiligheidsproblemen in hun buurt zijn die met voorrang moeten worden aangepakt. Hierbij ging een groot deel van de opmerkingen over verkeersveiligheid. Dit heeft volgens de respondenten voor een groot deel te maken met het gedrag van verkeersdeelnemers (zoals te hard rijden, fietsen op de stoep of zonder licht), maar ook op de inrichting (zoals voorrangregels, inrichting van straten en onveilige oversteekplaatsen). De onveiligheid wordt soms ook ervaren door de vele auto's die op bepaalde plekken geparkeerd staan; andere noemen de parkeerproblemen als een vorm van hinder/overlast los van een eventuele negatieve invloed op de verkeersveiligheid.

Aan de respondenten is gevraagd of zij ook konden aangeven waar dit een probleem is. Een deel van de respondenten kon dit. De locaties worden hiernaast op een kaart gepresenteerd (afbeelding 16). In de kaart wordt door middel van kleuren onderscheidt gemaakt tussen gedrag (zoals te hard rijden), inrichting (zoals voorrangregels en inrichting van straten) en algemene verkeersveiligheid (in het antwoord is het probleem niet verder toegelicht) en parkeerproblematiek.

Respondenten hebben ook ideeën om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit kunnen 'grote' aanpassingen zijn, zoals het plaatsen/aanpassen van verkeersdrempels, het aanpassen/creëren van oversteekplaatsen, bijvoorbeeld met zebrapaden of het creëren van wegversmallingen. Of 'kleinere' aanpassingen, zoals het plaatsen van (meer) verkeersborden en spiegels (zie hoofdstuk 3).

Afbeelding 16: Locaties waar volgens respondenten problemen met verkeer en parkeren plaatsvinden

Bron: Wijkveiligheidsenquête Empel 2019

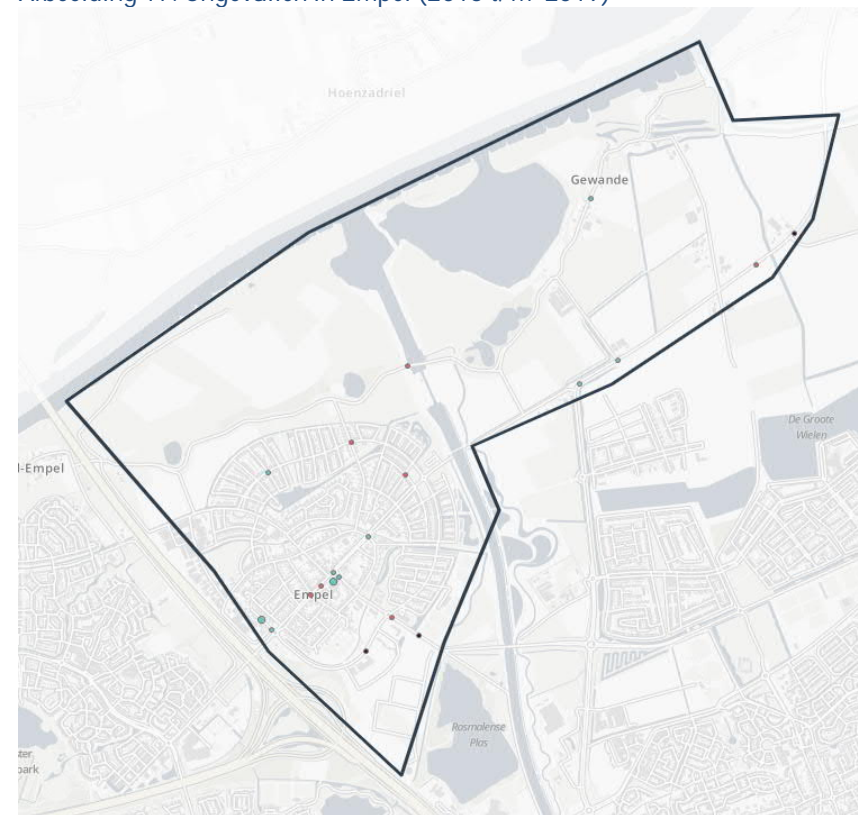
Maar hoe verhouden deze resultaten zich tot elders in de gemeente? In de profielkaart in hoofdstuk 2 zagen we dat het aspect parkeren en verkeer een 'gunstige' score heeft. In Empel is 62 procent van de inwoners tevreden over de verkeersveiligheid in hun buurt, tegenover 48 procent gemiddeld in de gemeente. Een dergelijk beeld zien we ook ten aanzien van parkeergelegenheid in de buurt. In Empel is 71 procent van de inwoners hier tevreden over, tegenover 60 procent gemiddeld in de gemeente.

We hebben ook gegevens over verkeersongevallen geregistreerd door de politie. Echter, niet alle verkeersongevallen zijn bekend bij de politie. Als er sprake is van alleen (lichte) materiële schade, kunnen de betrokkenen het ongeval zelf afhandelen. De politie wordt bijvoorbeeld ingeschakeld wanneer er iemand gewond is geraakt, er een gevaarlijke situatie is ontstaan na het verkeersongeval of als emoties hoog oplopen. We nemen deze cijfers hier wel op, omdat ze een indicatie geven van de problematiek.

In 2019 registreerde de politie 1,5 verkeersongevallen per 1.000 inwoners in Empel. Gemiddeld in de gemeente registreerde de politie 5,1 verkeersongevallen per 1.000 inwoners. Hierbij kan het gaan om ongevallen die plaatsvinden op gemeentelijke wegen, als op provinciale en rijkswegen.

Waar vinden de ongevallen in Empel plaats? Via gegevens uit STAR (Smart Traffic Accident Reporting) brengen we voor ongevallen waarvan de exacte locatie bekend is in kaart waar deze hebben plaatsgevonden. Van ongeveer zestig procent van de ongevallen is de exacte locatie bekend. Afbeelding 17 laat deze locaties zien. Het gaat over ongevallen die in de periode 2015 tot en met 2019 hebben plaatsgevonden. De meeste ongevallen vinden plaats op de Brink.

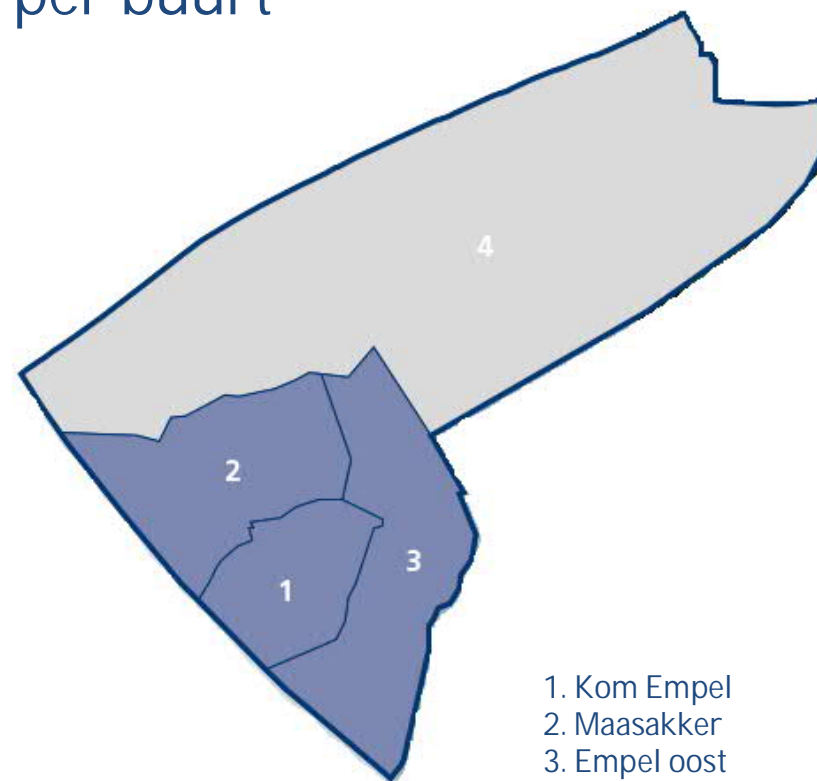
Afbeelding 17: Ongevallen in Empel (2015 t/m 2019)

Bron: STAR

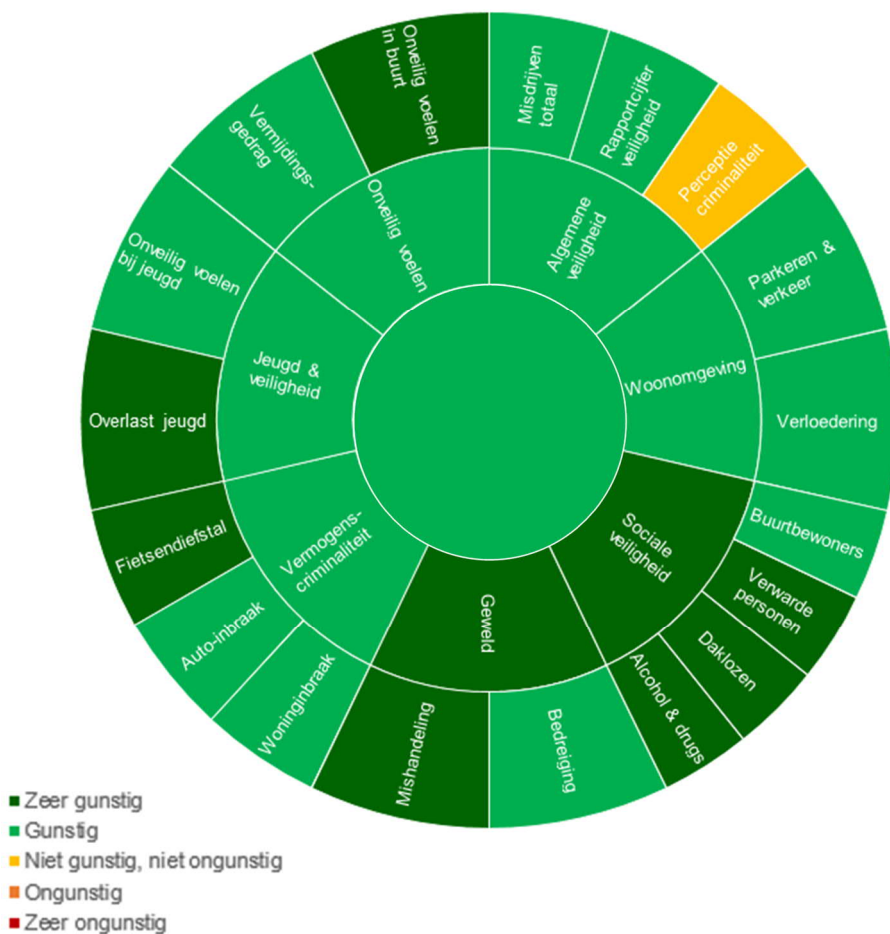

Deel 2: Veiligheidssituatie per buurt

1. Kom Empel

Veiligheidssituatie: gunstig

Op alle thema's en aspecten samen scoort Kom Empel 'gunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's en aspecten, dan zien we alleen een 'niet gunstige, niet ongunstige' score voor het aspect perceptie criminaliteit. De buurtscore voor de perceptie van criminaliteit in de buurt is in Kom Empel iets beter dan gemiddeld, maar desondanks valt het nog net in de categorie 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Als we inzoomen op de onderliggende indicatoren, dan zien we dat een aantal indicatoren een 'niet gunstig, niet ongunstig' resultaat laten zien: het oordeel van inwoners over verkeersveiligheid, woninginbraken en auto-inbraken in de buurt en over het 's avonds niet opendoen omdat men dit niet veilig vindt. De resultaten op deze onderwerpen zijn ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Daarnaast registreerde de politie verhoudingsgewijs ongeveer evenveel bedreigingen in Kom Empel als gemiddeld in de gemeente. Maar doordat andere indicatoren van de bijbehorende aspecten gunstig of zeer gunstig scoren is het resultaat van deze aspecten 'gunstig'.

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld zijn erg positief over hun buurt. De inwoners van Kom Empel geven het rapportcijfer 8,7 voor het prettig wonen in hun buurt. Bijna tachtig procent van de respondenten voelt zich (heel) veilig in de buurt. Wat gaat er al goed op het gebied van veiligheid:

- Sociale controle
- Buurtpreventieteam/-apps/BIN
- Weinig criminaliteit/overlast

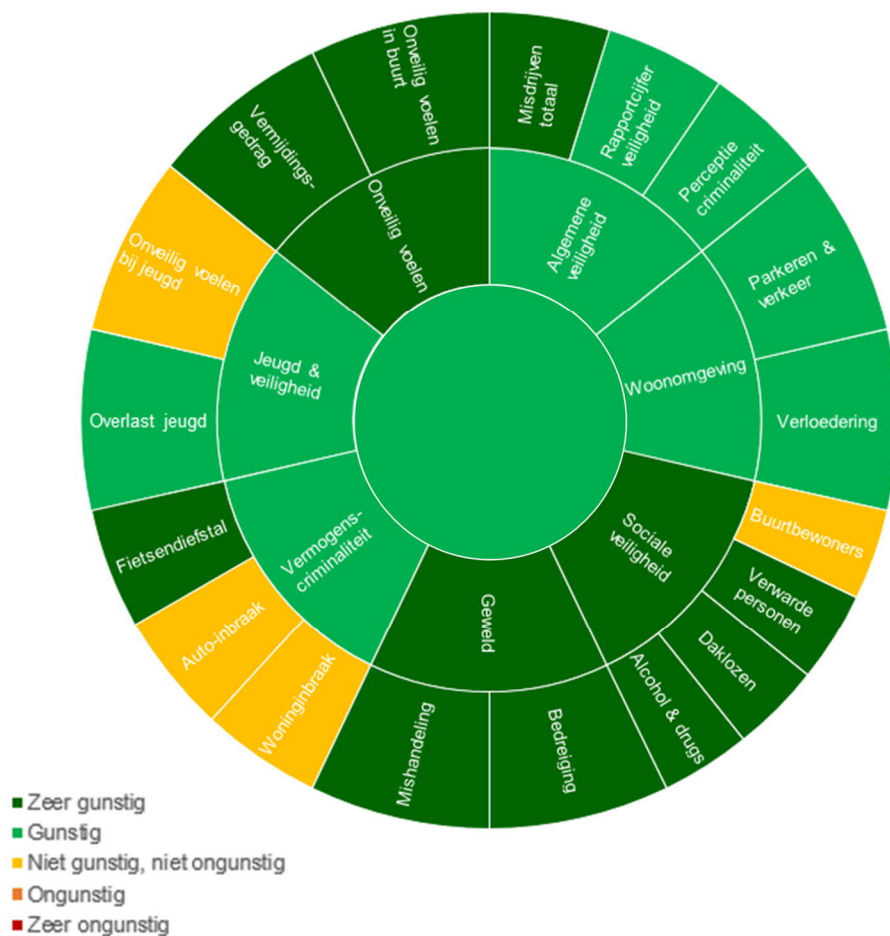
In de wijkveiligheidsenquête geeft 37 procent van de respondenten aan dat er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt die extra aandacht nodig hebben. De top 2* voor Kom Empel is:

- Verkeer
- Vuurwerk

**De overige veiligheidsproblemen zijn te weinig genoemd om een top 3 samen te stellen.*

2. Maasakker

Veiligheidssituatie: gunstig

Op alle thema's en aspecten samen scoort Maasakker 'gunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's en aspecten, dan zien we 'niet gunstige, niet ongunstige' scores voor een viertal aspecten.

In Maasakker vinden minder woninginbraken en auto-inbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. Wel geven in Maasakker meer inwoners dan gemiddeld aan dat deze vormen van criminaliteit voorkomen in hun buurt. Dit zorgt voor 'niet gunstige, niet ongunstige' scores op deze aspecten. De buurtscore voor overlast van buurtbewoners is in Maasakker 'niet gunstig, niet ongunstig'. Ook voelen de respondenten zich ongeveer even vaak onveilig in de buurt van groepen jongeren als gemiddeld in de gemeente, ondanks de gunstige scores op het aspect jongerenoverlast.

Verder beoordelen de inwoners van Maasakker de parkeergelegenheid in hun buurt ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Maar door de gunstige score op verkeersveiligheid scoort het bijbehorende aspect uiteindelijk gunstig.

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld zijn positief over hun buurt. Zij geven het rapportcijfer 8,4 voor het prettig wonen in hun buurt. Ook voelen de inwoners van Maasakker zich veilig in hun buurt: tachtig procent voelt zich er (heel) veilig. Wat gaat er volgens de respondenten al goed op het gebied van veiligheid:

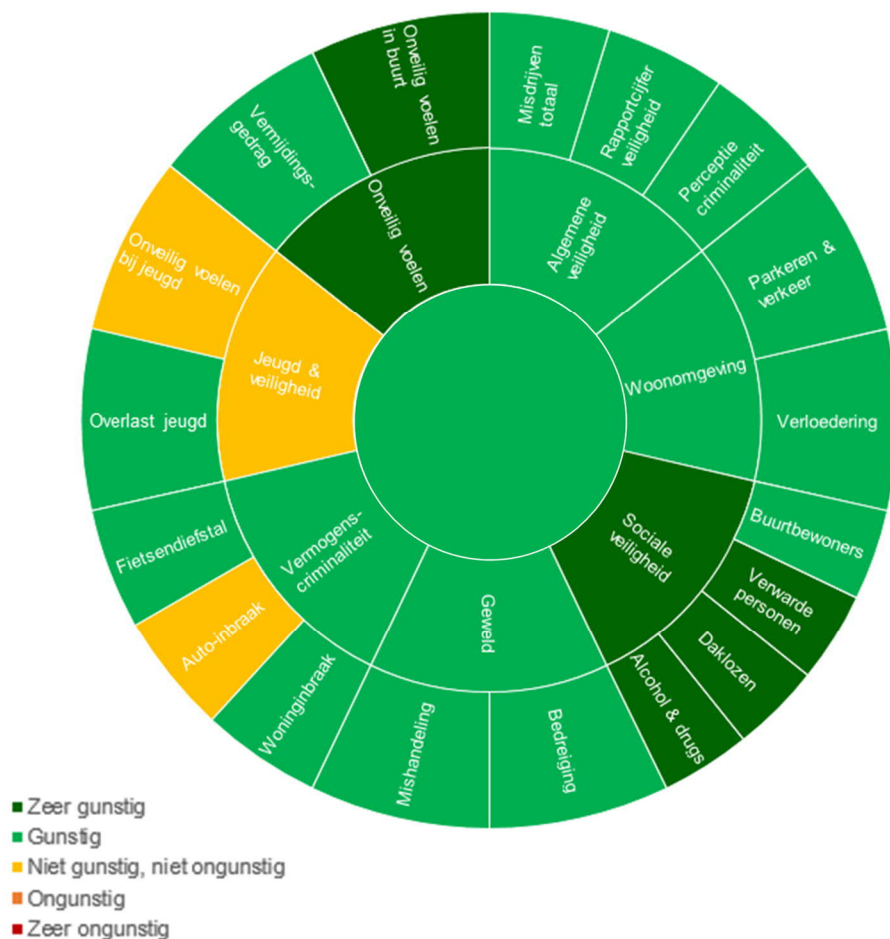
- Sociale controle
- Buurtpreventieteam/-apps/BIN
- Weinig criminaliteit/overlast

48 procent van de respondenten uit Maasakker geeft aan dat er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt. De top 3 voor Maasakker is:

- Verkeer
- Vuurwerk
- Diefstal uit/vanaf auto's

3. Empel oost

Veiligheidssituatie: gunstig

Op alle thema's en aspecten samen scoort Empel oost 'niet gunstig, niet ongunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we dat Empel oost op het thema Jeugd & veiligheid 'niet gunstig, niet ongunstig' scoort. Dit komt doordat in Empel oost ongeveer evenveel inwoners zich weleens onveilig voelen in de buurt van groepen jongeren als gemiddeld in de gemeente. Ook registreert de politie er verhoudingsgewijs ongeveer evenveel incidenten van jongerenoverlast als gemiddeld in de gemeente. De beleving van jongerenoverlast is in Empel oost wel beter dan gemiddeld.

Verder zien we ook een 'niet gunstige, niet ongunstige' score voor auto-inbraak. De inwoners van Empel oost geven vaker dan gemiddeld aan dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt. De politie registreert er echter minder auto-inbraken dan gemiddeld.

Als we kijken naar de resultaten van de wijkveiligheidsenquête Empel, dan zien we dat respondenten uit Empel oost positief zijn over hun buurt. Zij geven het rapportcijfer 8,4 voor het prettig wonen in hun buurt. Ook voelen zij zich veilig in hun buurt: 78 procent voelt zich (heel) veilig. Wat gaat er volgens de respondenten van Empel oost al goed op het gebied van veiligheid:

- Sociale controle
- Buurtpreventieteam/-apps/BIN
- Weinig criminaliteit/overlast

In de wijkveiligheidsenquête geeft 48 procent van de respondenten aan dat er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt die extra aandacht nodig hebben. De top 3 voor Empel oost is:

- Verkeer
- Vuurwerk
- Diefstal uit/vanaf auto's

Bijlage A:

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

De wijkveiligheidsplannen geven een beeld van hoe het gaat met de veiligheid in wijken en buurten in 's-Hertogenbosch. Door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen willen we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente. Op basis van de wijkveiligheidsplannen worden per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld.

Wijken en buurten

Bij het opstellen van de wijkveiligheidsplannen wordt uitgegaan van de officiële wijk- en buurtindeling van het CBS. Volgens deze indeling bestaat de gemeente 's-Hertogenbosch uit 14 wijken en dorpen.

Alle 14 wijken bestaan weer uit een aantal buurten. In totaal zijn er ruim 100 buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. In de wijkveiligheidsplannen presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens én minimaal 25 respondenten in de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid*.

In de teksten is ruimte voor nuancering. Bijvoorbeeld problematiek die speelt in subbuurten/specifieke locaties. Deze informatie is bijvoorbeeld afkomstig van beroepskrachten/wijkprofessionals of inwoners.

Bronnen

Voor het opstellen van de wijkveiligheidsplannen wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Deels gaat het om al beschikbare gegevens, en deels om gegevens die aanvullend zijn verzameld. Voor het wijkveiligheidsplan Empel is onder andere gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- Enquête Leefbaarheid & Veiligheid (2019)
- Politiegegevens (2019)
- Meldpunt openbare ruimte (2019)
- Wijkveiligheidsenquête Empel (2019)
- Kwalitatieve informatie opgehaald tijdens bijeenkomsten (2019/2020)

Afhankelijk van het onderwerp zijn er ook nog andere bronnen gebruikt. Hierna worden de belangrijkste bronnen kort besproken.

1. Enquête Leefbaarheid & Veiligheid

In de oneven jaren wordt de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid* uitgezet. Hierin wordt respondenten gevraagd naar hun mening over de leefbaarheid en veiligheid van hun buurt. Via een steekproeftrekking uit de Basisregistratie Personen (BRP) is een bepaald aantal personen geselecteerd om aan dit onderzoek deel te nemen. Dit aantal is groot genoeg om per wijk/buurt betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Naar deze mensen is een brief gestuurd met daarin het verzoek om de vragenlijst op papier of via internet in te vullen. Na ca. 2-3 weken is er een herinnering gestuurd aan de mensen die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. In enkele buurten waar de respons achterbleef is naar (een deel van de respondenten) een tweede herinneringsbrief gestuurd met een ingekorte versie van de vragenlijst. Deze werkwijze leverde een respons op van 25%.

Daarnaast is in 2019 voor het eerst aan alle inwoners van de gemeente de mogelijkheid geboden om mee te doen aan het onderzoek. Via de website van de gemeente konden mensen de vragenlijst invullen. Het onderzoek is verder gepromoot op de website en sociale media kanalen van de gemeente en via een advertentie in de Bossche Omroep. Uiteindelijk hebben in 2019 ca. 4.950 mensen de vragenlijst ingevuld.

Van de respondenten zijn enkele achtergrondgegevens bekend, zoals leeftijd en woonbuurt. De verdeling van de respondenten naar deze achtergrondkenmerken is niet hetzelfde als de werkelijke verdeling binnen de gemeente. Om er zeker van te zijn dat de respons wel een goede benadering van de werkelijkheid is, zijn de resultaten *gewogen*. Wegen betekent dat de groepen die oververtegenwoordigd zijn, minder zwaar worden meegeteld. De groepen die ondervertegenwoordigd zijn, worden juist zwaarder meegeteld. Hierdoor zijn de resultaten representatief voor de hele bevolking.

In het rapport worden de gewogen resultaten gepresenteerd. De resultaten gaan over de groep respondenten die de betreffende vraag hebben beantwoord. Respondenten die een vraag niet hebben beantwoord worden buiten beschouwing gelaten. Antwoorden worden alleen gepresenteerd als minimaal 25 respondenten de vraag hebben beantwoord. In tabel 1 staat het aantal respondenten per buurt vermeld.

Tabel 1: Aantal respondenten per buurt in Empel

	Aantal respondenten
Kom Empel	62
Maasakker	65
Empel oost	60
Wijk Empel	189

2. Politiegegevens

De politiegegevens zijn afkomstig uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH). Bij het presenteren van de cijfers maken we onderscheid tussen misdrijven (strafbare feiten) en incidenten (niet strafbare feiten, bijvoorbeeld meldingen van overlast). De politiecijfers worden uitgedrukt in het aantal misdrijven/incidenten per 1.000 inwoners. Uitzondering hierop zijn de 'inbraak/diefstal woning'; deze worden uitgedrukt in het aantal misdrijven per 1.000 woningen (bewoonde adressen).

De gegevens gaan alleen over het aantal *geregistreerde* misdrijven en incidenten. Echter niet alle misdrijven en incidenten zijn bij de politie bekend, bijvoorbeeld omdat deze niet gemeld worden. Dit geldt met name voor kleinere vergrijpen en overlastsituaties, zoals fietsendiefstal en jongerenoverlast. De cijfers geven echter wel een beeld van wat er speelt. Vooral in combinatie met enquêtegegevens kunnen we een goed beeld schetsen van wat er speelt in wijken en buurten.

Het is niet altijd eenduidig hoe een misdrijf of incident door de politie wordt weggeschreven. Dit wordt onder andere beïnvloedt door de interpretatie van een misdrijf of incident door een agent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'overlast door verward/overspannen persoon', 'overlast zwervers' en 'overlast i.v.m. alcohol/drugs'.

Met betrekking tot verkeersongevallen kijken we naar de volgende gegevens: D10 (Verkeersongeval met uitsluitend materiële schade), D11 (verkeersongeval met letsel) en D12 (verkeersongeval met dodelijke afloop). D13 (Verlaten plaats na verkeersongeval) laten we buiten beschouwing. Hierbij gaat het regelmatig om parkeerschade waarbij geen gegevens door de veroorzaker zijn achtergelaten. Voor het in kaart brengen van de ongevallen gebruiken we STAR (Smart Traffic Accident Reporting). Hierbij worden de ongevallen gepresenteerd waarvan de exacte locatie bekend is.

Naast gegevens over misdrijven en incidenten gebruiken we ook gegevens over het aantal verdachten per 1.000 inwoners. We presenteren deze gegevens alleen op wijkniveau en niet op buurtniveau. We willen geen gegevens presenteren die terug te leiden zijn tot individuen en moeten daarom gebaseerd zijn op ten minste 10 personen. Voor verschillende (kleine) buurten in de gemeente worden minder dan 10 personen verdacht van een misdrijf. Er is er daarom voor gekozen om in de wijkveiligheidsplannen alleen het aandeel verdachten op wijkniveau op te nemen.

3. Meldpunt openbare ruimte

Bij het Meldpunt openbare ruimte van de gemeente 's-Hertogenbosch kunnen inwoners en instanties melding maken van alle zaken die te maken hebben met de leefbaarheid op straat en in de buurt. Zo kan men bijvoorbeeld melding maken van zwerfvuil, illegale stort en kapotte straatverlichting. In de profieltaarten gebruiken we het aantal meldingen van vervuiling en illegale stort per 1.000 inwoners.

4. Wijkveiligheidsenquête

Middels een korte wijkveiligheidsenquête is er gekeken naar wat er momenteel leeft in Empel. De enquête bestond uit enkele meerkeuzevragen en enkele open vragen:

- Hoe prettig vind jij het wonen in jouw buurt? (rapportcijfer)
- Hoe veilig vind jij jouw buurt? (meerkeuzevraag)
- Wat gaat er goed in jouw buurt op het gebied van veiligheid? (open vraag)
- Zijn er veiligheidsproblemen in jouw buurt die extra aandacht nodig hebben? (open vraag)
- Kan je op een kaart aangeven waar dit probleem zich voordoet? (aanklikken op kaart)
- Weet je een oplossing voor dit probleem? (open vraag)
- Kan je zelf een bijdrage leveren aan de oplossing van dit probleem? (open vraag)
- Wat is jouw leeftijd? (meerkeuzevraag)
- Wat is jouw postcode? (open vraag)
- Heb je nog opmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst? (open vraag)

Normaal wordt er in vragenlijstonderzoek veel met 'gesloten' vragen gewerkt. Deze zijn gemakkelijk te analyseren. We hebben er echter voor gekozen om enkele open vragen op te nemen om te achterhalen welke veiligheidsproblemen er volgens bewoners spelen. We willen dat iedereen hier zijn antwoord kwijt kan, zonder dat er naar een bepaald antwoord gestuurd wordt. Door het op voorhand opnemen van categorieën stuur je hier onbewust op.

Inwoners van Empel konden de wijkveiligheidsenquête invullen van 26 november tot 21 december 2019. De wijkveiligheidsenquête is op meerdere manieren onder de aandacht gebracht.

Het online marketing bureau Socialmediamen heeft een campagne uitgezet onder inwoners van Empel via Facebook. Zij hebben diverse contentvormen gebruikt om bewoners van Empel op meerdere manieren in aanraking te laten komen met de enquête. Hierbij is gebruik gemaakt van een carrousel, een gifje en doorklikadvertenties met één afbeelding. De carrousel en het gifje zijn ingezet op het onder de aandacht brengen van de enquête onder een 'brede' doelgroep (alle inwoners van Empel). De advertenties met één afbeelding zijn specifiek gericht op mensen die het gifje voor minimaal 95% afgekeken hebben en inwoners van Empel die de afgelopen 3 maanden interactie hebben gehad met de Facebookpagina van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Daarnaast is de wijkveiligheidsenquête verspreid via diverse sociale media kanalen die zich richten op de wijk, zoals van de wijkmanager.

We willen echter niet alleen mensen bereiken die actief zijn op sociale media. Studenten van het Koning Willem 1 College hebben daarom op diverse plekken in Empel aandacht gevraagd voor het onderzoek. Op drie verschillende dagen zijn zij de wijk ingegaan en hebben flyers uitgedeeld met informatie over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen. Dit hebben zij onder andere gedaan bij basisscholen, de supermarkt en voetbalclub Emplina. Ook is er in bepaalde gebieden huis aan huis geflyerd.

De werkwijze was erg succesvol. De wijkveiligheidsenquête is door ruim 577 respondenten afkomstig uit Empel ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 14% van de volwassen bevolking. De uitspraken in dit rapport gaan alleen over respondenten uit Empel.

Hoe hebben we bepaald of respondenten afkomstig zijn uit Empel? Dit hebben we gedaan aan de hand van de postcode. Door de respondenten naar hun postcode te vragen, kunnen we bepalen in welke wijk of buurt men woont. Allereerst is gekeken naar 'postcode 6' (combinatie van vier cijfers en twee letters). Aan de hand van deze gegevens kunnen we voor de meeste respondenten bepalen in welke buurt een respondent woont. Enkele postcodes liggen in 2 buurten. De antwoorden van deze respondenten zijn bij beide buurten meegeteld. Als we kijken naar de respons per buurt, dan zien we voor de drie woonbuurten in Empel een respons tussen de 10% en 12% van de inwoners (afgezet t.o.v. de inwoners van 20 tot 75 jaar oud). In het rapport presenteren we de resultaten op buurtniveau wanneer meer dan 50 respondenten de enquête hebben ingevuld. Dit aantal hebben we voor de drie woonbuurten in Empel gehaald.

Tabel 2: Aantal respondenten per buurt in Empel

	Aantal respondenten	Aandeel op bevolking (20-74 jarigen)
Kom Empel	81	10%
Maasakker	206	12%
Empel oost	193	12%
Buurt onbekend	97	
Wijk Empel	577	14%

Tabel 3: Aantal respondenten naar leeftijd

	Aantal respondenten	Aandeel op bevolking
Jonger dan 18 jaar	18	3%
18 – 29 jaar	45	7%
30 – 39 jaar	98	12%
40 – 49 jaar	191	14%
50 – 64 jaar	159	14%
65 – 74 jaar	39	9%
75 jaar en ouder	11	5%

Van bijna 100 respondenten gaan we uit dat zij wel in Empel wonen, ongeacht dat zij een verkeerde of onvolledige postcode invulden. Hierbij vulden veel respondenten alleen de vier cijfers van hun postcode in (dus zonder de twee letters). Iedereen met postcode 5236 hebben we meegerekend als bewoner van de wijk Empel. Bijna alle postcodes die met deze cijfers beginnen behoren tot de wijk Empel. Daarnaast hebben we hier ook de postcodes meegenomen die beginnen met deze cijfers, maar met foutieve letters erachter. Voor deze respondenten kunnen we wel uitspraken doen over de wijk Empel, maar niet specifiek voor de buurt waar zij wonen.

Respondenten die geen postcode hebben ingevuld, of postcode behorend bij een andere wijk, zijn niet meegenomen in het onderzoek.

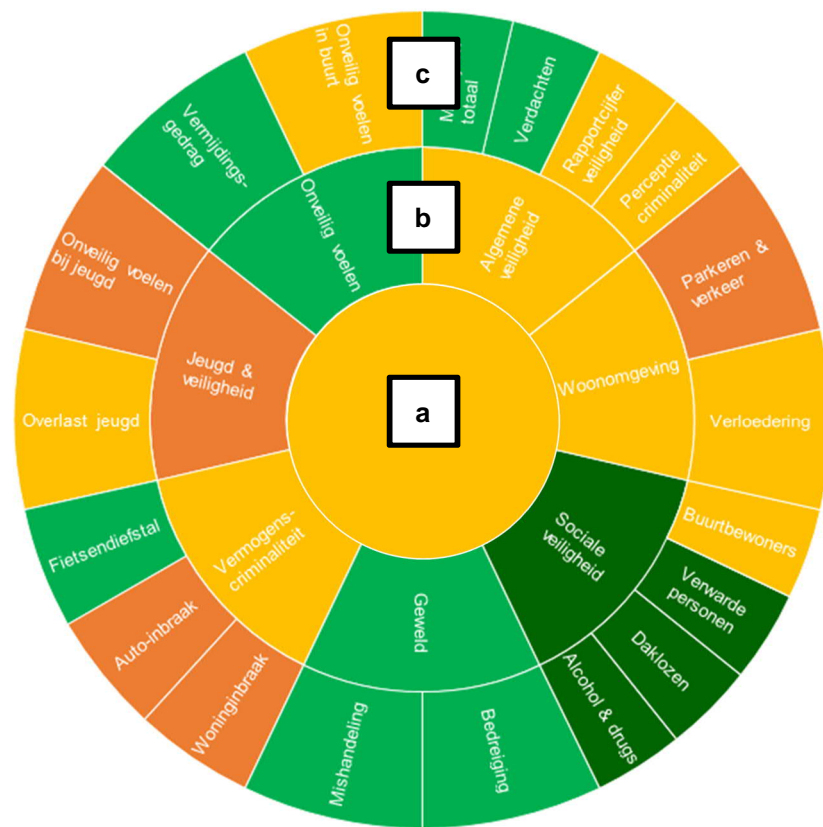
We hebben daarnaast ook gekeken naar de leeftijd van de respondenten. Vormen zij een afspiegeling van de bevolking? Aan het onderzoek hebben relatief weinig respondenten meegedaan van jonger dan 18 jaar, evenals 75-plussers. Bij de overige leeftijdscategorieën hebben tussen de 7% en 14% van de inwoners van Empel meegedaan. Het aantal respondenten van 40 t/m 64 jaar lijkt erg hoog (62% van de respondenten), maar dit aandeel is ook in de Empelse bevolking relatief hoog (61% van de inwoners behoort tot deze leeftijdsgroep). De resultaten van de wijkveiligheidsenquête zijn niet gewogen.

5. Kwalitatieve informatie

Als laatste is er informatie opgehaald in de wijk tijdens enkele bijeenkomsten, waaronder Boef in de wijk (26-11-2019).

Bij de bijeenkomst met mensen die beroepsmatig in de wijk actief zijn zaten vertegenwoordigers van onder andere de gemeente en politie. Het doel van de bijeenkomsten is “het verhaal achter de cijfers” boven water te krijgen. De resultaten zijn met de wijkprofessionals besproken en er is gezocht naar verklaringen en achtergronden voor de resultaten. Deze input is verwerkt in deze rapportage.

Uitleg Profieltaarten

- Zeer gunstig
- Gunstig
- Niet gunstig, niet ongunstig
- Ongunstig
- Zeer ongunstig

1. Samenstelling profieltaart

De profieltaarten bestaan uit drie onderdelen:

a) De middenstip

De middenstip is de totaalscore voor een wijk of buurt. De score hiervan is gebaseerd op het gemiddelde van zeven verschillende veiligheids-thema's.

b) De middelste ring

De middelste ring wordt gevormd door zeven veiligheidsthema's: algemene veiligheid, woonomgeving, sociale veiligheid, geweld, vermogenscriminaliteit, jeugd & veiligheid en onveilig voelen. Ieder thema is gebaseerd op het gemiddelde van twee tot vier aspecten. Het thema sociale veiligheid bestaat bijvoorbeeld uit de aspecten overlast buurtbewoners, overlast van verwarde personen, overlast van zwervers/daklozen en alcohol/drugsoverlast.

c) De buitenste ring

In de buitenste ring staan in totaal 19 aspecten. Ieder aspect is gebaseerd op het gemiddelde van een of meerdere indicatoren. Daarbij is gekozen voor een mix van 'objectieve' (bv. politieregistraties) als 'subjectieve' (vragenlijst) gegevens.

De profieltaart wordt van buiten naar binnen opgebouwd: van indicatoren werken we toe naar een aspect, van aspecten naar een thema en van thema's naar een totaalscore.

Legenda

We presenteren de profieltaarten aan de hand van vijf klassen: zeer gunstig, gunstig, niet gunstig, niet ongunstig, ongunstig en zeer ongunstig.

2. Indicatoren

Het startpunt voor het samenstellen van de profieltaarten zijn de indicatoren. De indicatoren zijn afkomstig uit drie bronnen:

- Politiegegevens (2019)
- Meldpunt openbare ruimte (Mor) (2019)
- Enquête Leefbaarheid & Veiligheid (L&V) (2019)

Cijfers van de politie en het meldpunt openbare ruimte presenteren we per 1.000 inwoners/woningen. Vanuit de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid hebben we voor veel indicatoren buurtscores berekend. Met een buurtscore bepaal je de mate van problematiek die speelt in een buurt. Daarbij is een 100-puntsschaal gebruikt:

- Vragen met buurtproblemen, onveilig voelen en preventief gedrag:
 - Vaak = 100
 - Soms = 50
 - Zelden of nooit = 0
 - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over criminaliteitsperceptie:
 - Veel = 100
 - Weinig = 50
 - Geen = 0
 - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over parkeergelegenheid en verkeersveiligheid:
 - Zeer tevreden = 0
 - Tevreden = 25
 - Niet tevreden, niet ontevreden = 50
 - Ontevreden = 75
 - Zeer ontevreden = 100

Vervolgens is per indicator de gemiddelde buurtscore berekend.

¹ Het kan zijn dat een buurt op een bepaalde indicator lager of hoger scoort dan de vastgestelde minimum- of maximumwaarde. Dit geldt bijvoorbeeld voor bepaalde delicten die meer dan gemiddeld voorkomen in het centrum van de gemeente. Zij krijgen dan een score van minimaal 0 of maximaal 5 toegekend. Door de huidige afbakening zijn de profieltaarten minder gevoelig voor eventuele *uitschieters*.

3. Berekening profieltaart

In de profieltaarten wordt gebruik gemaakt van indicatoren, aspecten, thema's en een totaalscore.

Omdat de indicatoren verschillende grootheden hebben die niet rechtstreeks met elkaar te vergelijken zijn, worden de indicatoren gestandaardiseerd. Dit is stapsgewijs gedaan.

Voor alle indicatoren is eerst een minimumwaarde en maximumwaarde vastgesteld (zie volgende pagina)¹. Op basis hiervan worden de indicatoren ingedeeld naar kwintielen; vijf gelijke groepen die vallen binnen de grenzen van de vastgestelde minimum- en maximumwaarde. Alle indicatoren zijn vervolgens omgerekend naar kwintielen, en hebben een score tussen 0 en 5:

- Score 0 t/m 1: zeer gunstig
- Score 1 t/m 2: gunstig
- Score 2 t/m 3: niet gunstig, niet ongunstig
- Score 3 t/m 4: ongunstig
- Score 4 t/m 5: zeer ongunstig

Aan de hand van de gestandaardiseerde indicatoren berekenen we de scores voor de aspecten, thema's en de totaalscore:

- Aspecten: gemiddelde score van de indicatoren
- Thema's: gemiddelde score van de aspecten
- Totaalscore: gemiddelde score van de thema's

Tabel 4: Samenstelling profieltaart en indeling kwintielen per indicator

Thema	Aspect	Indicator	Bron	Indeling kwintielen					
				MIN 0	1	2	3	4	MAX 5
Algemene veiligheid	Totaal misdrijven	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners	Politie	0,0	20,0	40,0	60,0	80,0	100,0
	Aandeel verdachten	Aantal verdachten (18 jaar en ouder) per 1.000 volwassenen (alleen op wijkniveau)	Politie	0,0	3,5	7,0	10,5	14,0	17,5
	Rapportcijfer veiligheid	Gemiddeld rapportcijfer veiligheid in de eigen buurt (schaal omdraaien)	L&V	5,4	6,0	6,7	7,3	8,0	8,6
	% veel criminaliteit	Buurtscore mate criminaliteit in de buurt	L&V	25,0	32,0	39,0	46,0	53,0	60,0
Woonomgeving	Parkeren & verkeer	Buurtscore parkeergelegenheid	L&V	20,0	28,0	36,0	44,0	52,0	60,0
		Buurtscore verkeersveiligheid	L&V	25,0	33,0	41,0	49,0	57,0	65,0
	Verloedering	Buurtscore rommel op straat	L&V	10,0	25,0	40,0	55,0	70,0	85,0
		Buurtscore vernieling van straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Buurtscore graffiti	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0
		Buurtscore hondenpoep	L&V	25,0	35,0	45,0	55,0	65,0	75,0
		Meldingen vervuiling & illegale stort per 1.000 inwoners	Mor	0,0	30,0	60,0	90,0	120,0	150,0
Sociale veiligheid	Overlast buurtbewoners	Buurtscore overlast door buurtbewoners	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
	Overlast verwarde personen	Buurtscore overlast door verwarde personen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	18,0	22,5
		Aantal incidenten van overlast door verward/overspannen persoon per 1.000 inw (E33)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Overlast zwervers/daklozen	Buurtscore overlast door zwervers/daklozen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	18,0	22,5
		Aantal incidenten van overlast zwervers per 1.000 inwoners (E41)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Alcohol- / drugsoverlast	Buurtscore dronken mensen op straat	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
		Buurtscore drugsgebruik/drugshandel	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
		Aantal incidenten van drugs/drankoverlast (2.1.1)	Politie	0,0	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0
Geweld	Bedreiging	Buurtscore bedreigingen	L&V	0,0	3,0	6,0	9,0	12,0	15,0
		Aantal misdrijven van bedreiging per 1.000 inwoners (1.4.4)	Politie	0,0	1,1	2,2	3,3	4,4	5,5
	Mishandeling	Buurtscore mishandelingen	L&V	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
		Aantal misdrijven van mishandeling per 1.000 inwoners (1.4.5)	Politie	0,0	1,3	2,6	3,9	5,2	6,5
Vermogens-criminaliteit	Woninginbraak	Buurtscore woninginbraken	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Aantal misdrijven van diefstal/inbraak woning per 1.000 woningen (1.1.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Auto-inbraak	Buurtscore diefstallen uit auto's of diefstallen van auto-onderdelen	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Aantal misdrijven van diefstal uit/vanaf motorvoertuig per 1.000 inwoners (1.2.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Fietsendiefstal	Buurtscore diefstal (elektrische) fietsen	L&V						
		Aantal misdrijven van diefstal van brom-, snor-, fietsen per 1.000 inwoners (1.2.3.)	Politie	0,0	2,6	5,2	7,8	10,4	13,0
Jeugd en veiligheid	Overlast jeugd	Buurtscore overlast rondhangende jongeren	L&V	0,0	9,0	18,0	27,0	36,0	45,0
		Aantal incidenten van melding overlast jeugd per 1.000 inwoners (E35)	Politie	0,0	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0
	Onveilig voelen bij jongeren	Buurtscore onveilig voelen bij groepen jongeren	L&V	10,0	17,5	25,0	32,5	40,0	47,5
Onveilig voelen	Gedrag	Buurtscore niet open doen, omdat men dat niet veilig vindt	L&V	10,0	17,0	24,0	31,0	38,0	45,0
		Buurtscore omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0
	Onveilig voelen in buurt	Buurtscore onveilig voelen in eigen buurt	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0